

Komentář Odborného panelu

Číslo a název FORDu 6. 2. Languages and Literature

Komentář vypracoval: jméno, příjmení, tituly Jiří Koten, Mgr., Ph. D.

Datum zpracování: den, měsíc, rok 17. 6. 2019

I.

Úvodní komentář vyjadřující se k relevanci bibliometrie pro daný obor, k relevanci využití analyzované databáze, případně další komentáře týkající se bibliometrie obecně a k poskytnutým statistikám.

Vzhledem k tomu, že se v uplynulém roce nijak nezměnil způsob sběru dat a jejich vyhodnocování, relevance bibliometrické analýzy ve sledovaném období se nijak nezměnila, její význam se neposílil. **Bibliometrické hodnocení založené na databázi WoS nadále neodráží stav oboru**, nad úroveň sběru hodnocených výsledků nemá žádnou výpovědní hodnotu a **na jeho základě nelze dospívat k žádným relevantním závěrům o stavu tuzemských oborů**. V potaz sice lze vzít soupis mezinárodních časopisů, které jsou v rámci subfordu rešeršovány, obsah oborů v rámci zaměření zdrojových publikačních platforem a tuzemského chápání výzkumného pole oborů se však nepřekrývá, tj. v konečném výsledku se do celkového hodnocení promítají i výsledky, které by neměly být zahrnuty (v českém prostředí chápeme obory subfordu jako v první řadě filologické, do sběru pronikly výsledky z oblasti např. medicíny, psychologie či filozofie). Výsledky získané prostřednictvím bibliometrie tedy nejsou jen deformovány sporným kritériem výběru publikační platformy (prohlubování stavu poznání např. v oblastech českého jazyka a českého písemnictví bude sotva tištěno v časopisech s enormně vysokým Article Influence Score), nýbrž také odlišným pojetím oborů ve fordě, které do souhrnu výsledků propouští výsledky patřící dle tuzemských zvyklostí do jiných oborů.

II.

Odborný komentář hodnotící výsledky daného oboru ve vztahu k mezinárodnímu prostředí a zvláště k EU15.

Mezinárodní srovnání v oblasti 6.2, které je založeno na AIS, vykazuje nízký výsledek v prvním decilu (2%), za EU15 i světem dle zaslaných grafů zaostávají tuzemské obory i při zohlednění výsledků prvního a druhého kvartilu. Srovnatelnější výsledek vykazuje třetí kvartil, naopak objem výsledků započítaných do čtvrtého kvartilu je nesrovnatelně vyšší u tuzemských oborů proti srovnávanému zahraničí (63% > 22% EU15, 18% svět). **Hodnocení podle kritéria AIS ale nemá žádnou relevanci, vůbec ho nelze využít**. Pokud zohledníme domácí tradici oborů v subfordu, výsledek v prvním decilu i některé výsledky v prvním kvartilu do fordě vůbec nepatří (seznam nenáležitých výsledků označuji žlutě v příloze). Kritérium AIS je ale pro hodnocení oblasti 6.2 naprosto nevhodné a konfušní, nelze předpokládat, že např. poznání českého jazyka najde mezinárodní publikační platformu s vysokým AIS. **Hodnotit a komentovat výsledky domácích oborů ve vztahu k mezinárodnímu prostředí je na základě bibliometrické metody naprosto nesmyslné**, kritérium nezohledňuje zaměření tuzemských oborů a nereflektuje dostatek publikačních platforem, které jsou určující pro rozvoj tuzemských oborů.

III.

Odborný komentář obsahující komentář k excelenci v daném oboru a též ve vazbě na výzkumné organizace, které se na nich podílejí.

Na základě vyhodnocených dat v rámci bibliometrie **nelze komentovat excelenci domácích oborů v subfordu 6.2.** Bibliometrie k tomu **neposkytuje vhodný nástroj.** Jako excelentní se jeví organizace, které primárně nepřispívají k výzkumu sledované vědní oblasti (ČVUT, Národní ústav duševního zdraví, Fakultní nemocnice v Motole, Všeobecná fakultní nemocnice ad.). S výjimkou jednotlivin lze konstatovat, že výsledky ve větší míře získávají pouze Karlova univerzita, Masarykova univerzita a ústavní pracoviště AV ČR (ÚJČ, UČL).

IV.

Odborný komentář stručně shrnující poznatky o úrovni daného oboru v ČR.

Na základě bibliometrie výsledků WoS nelze posuzovat úroveň oborů v subfordu. Pro tyto závěry je nezbytné vycházet z hodnocení nebibliometrizovatelných výsledků. Z bibliometrie mohou např. konstatovat pouze excelenci časopisu Slovo a slovesnost. Obory v rámci subfordu, které se soustřeďují na poznání problematiky např. národní nebo regionální filologie, nejsou v rámci bibliometrických kritérií konkurenceschopné (poznání v tuzemsku podstatné problematiky nemá dostatečnou mezinárodní atraktivitu), obory s nadnárodními přesahy dokáží uspět spíše ojediněle (jednotlivci s úzkým zaměřením nemohou obstát v konkurenci mezinárodních týmů).

V.

Odborný komentář vyjadřující se k významu analýz typu autorství ve vazbě na daný obor (kolektiv autorů 30+, reprint autor, mezinárodní spolupráce).

Vzhledem k nulové relevanci bibliometrického hodnocení považují za zcela redundantní analyzovat jevy, jako je mnohočetný autorský kolektiv nebo podíl výzkumných institucí na výsledku. Zjevně jde o kritéria, která mohou být užitečná při analýze jiných vědních oblastí (např. ve vědách o přírodě), v subfordu 6.2 se tyto jevy objevují u výsledků, které do subfordu výzkumným zaměřením primárně nepatří.

VI.

Odborný komentář vyjadřující se k významu a závěrům doplňkových analýz a informací pro obor (vyžádané analýzy na úroveň WoS Category, odděleně zasílané referenční údaje o velikosti VO)

Viz bod VII.

VII. (doplňek pouze pro 5. a 6. Oborovou skupinu)

Odborný komentář k vyžádané doplňkové reanalýze výsledků. Na základě požadavků z minulého roku byla dána garantům bibliometrické analýzy v oborových skupinách 5 a 6 možnost označit ty výsledky, o kterých se domnívají, že do oboru věcně nepatří. Odborný komentář se soustředí na analýzy takto vygenerovaných doplňkových podkladů a jejich závěry ve vztahu ke standardizovanému hodnocení pro úroveň FORD.

Žlutě vyznačuji výsledky, které svým věcným zaměřením, domnívám se, do oboru nepatří.